

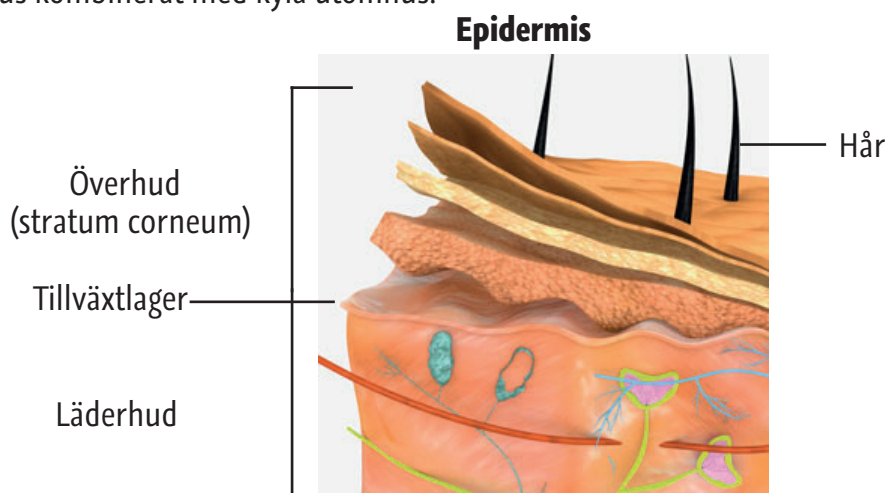

Huden- funktion, återfuktare, regelverk & marknadsföring

Funktion

Huden har till uppgift att skydda kroppen, därför måste vi skydda huden så att den har bästa förutsättningar att göra sitt jobb.

Huden belastas hårt inom vården. Vårt klimat i Skandinavien med låg luftfuktighet och omväxlande kallt och varmt väder påverkar huden. Det i kombination med frekvent tvätt kan belastas och skada huden. Torr hud är ett vanligt tillstånd speciellt under vinterhalvåret med låg luftfuktighet inomhus kombinerat med kyla utomhus.

Vårt översta hudlager heter epidermis - överhud - och är ca 0,05 till 0,5 mm tjockt. Epidermis utgörs av två cellsorter, keratinocyter och melanocyter. Keratinocyterna är flest, de ligger i flera lager varav de understa, basalcellerna, hela tiden nybildas och vandrar upp mot hudytan. Under vandringen plattas de ut och åldras samt omvandlas till slut till hornskiktet, som är vår barriär mot yttre påverkan. Hornlagret är uppbyggt som en tegelstensmur med fetter som "murbruk" och keratinrika hudceller som "tegelstenar". Fetterna står för den största barriärförmågan. Normalt innehåller hornlagret ca 10% vatten. Vid låg luftfuktighet minskar vattenhalten i överhudens hornlagret och huden blir uttorkad. En vattenhalt under tio procent ger direkta symptom i form av torrhet, narighet och sprickor. Risken ökar då för att olika ämnen kan tränga ner i huden och orsaka eksem eller inflammation.

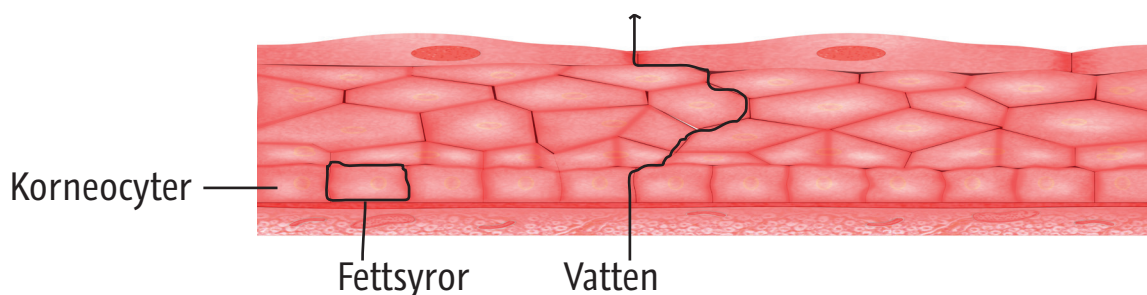
Torr och sprucken hud är ett relativt vanligt fenomen. Frisk hud kan bli torr på grund av yttre faktorer som klimat, handdiskmedel, kemiska preparat, lösningsmedel mm. Torr hud kan även uppträda vid olika sjukdomar i epidermis, som exempelvis atopisk dermatit.

Hudkrämers funktion

Valet av rengöringsprodukter och vårdande krämer är viktigt. Extra viktigt är det att använda milda oparfymade rengöringsprodukter, speciellt om huden är torr och irriterad.

Effekten av krämer kan beskrivas på två sätt, antingen genom att deponera ett lager av mjuka substanser (fett) och det andra genom att öka hydreringen (vatten). Dessa två effekter gör huden mjukare och mer elastisk, genom att vattenavgivningen (transepidermal water loss TEWL) sänks. Med hjälp av mjukgörande och fuktbevarande produkter återställs hudens normala barriärfunktion.

Skillnaden mellan hudlotion, hudkräm och hudsalva är att hudsalva innehåller mycket mer fett. Hudlotion och hudkräm är tunnare och lättare att applicera, då vattenhalten är relativt hög. Lotion och hudkräm torkar in relativt snabbt i huden. Hudsalva används i de fall då huden är mycket torr eller då den till och med fjällar. Det kan vara klokt att stryka på salva på natten då denna innehåller mycket fett.

Krav på innehåll

Kosmetiska produkter genomgår inte någon godkännandeprocess, utan det yttersta ansvaret för att reglerna i EU:s kosmetikadirektiv följs ligger på tillverkaren.

Hur produkten är tillverkad med tanke på miljön är något som i många fall inte redovisas. Dessa brister medför svårigheter för konsumenten att fatta miljövänliga beslut samt att undvika allergiframkallande ämnen.

Alla kosmetiska produkter som säljs inom EU måste ha en innehållsförteckning, en INCI-lista som står för International Nomenclature Cosmetic Ingredients. Det som står först på listan är det ämne som produkten innehåller mest av och resterande i fallande ordning. Undantaget är de ämnen som ingår med under 1 procent, dessa behöver endast stå i slutet av listan.

Även European Chemicals Agency (ECHA), den europeiska kemikaliemyndigheten, har sammanställt en kandidatförteckning över ämnen som har så farliga egenskaper att de ska fasas ut. Inom EU finns också REACH, en ny kemikalielagstiftning som ska registrera, godkänna och riskbedöma nya och befintliga kemikalier. Läkemedsverket har ansvaret för hygieniska produkter i Sverige.

Granskning

Endast 18 stycken av 99 hudkrämer som år 2011 granskades av Läkemedelsverket gällande konserveringsmedel, mikrobiologi och märkning, var helt anmärkningsfria. Flera produkter innehöll dessutom flera konserveringsmedel som inte redovisades i ingredienslistan.

Vid kontroll av produkternas märkning uppmärksammades att 76 produkter hade en eller flera brister. Dessa fel kunde gälla företagsnamn och adress, mängd, hållbarhetstid, varningstext och försiktighetsåtgärder, tillverkningsstatsens nummer, produktens användningsområde eller ingrediensförteckningen.

Uppgift	På svenska	Kommentar
Namn/firma och adress till inom EU/EES etablerad tillverkare eller person som ansvarar för marknadsföringen		Med adress menas postadress, webbadress är inte tillräcklig enligt Läkemedelsverkets tolkning
Den mängd produkten innehåller när den förpackas	X	Ska anges i vikt eller volym
Datum för kortaste hållbarhet följt av datum	X	Anges med "Bäst före utgången av" eller uppgifter om var på förpackningen datum förekommer. Symbolen "öppen burk" skall användas för produkter vars hållbarhet överstiger 30 månader
Särskilda försiktighetsåtgärder som ska iakttas vid användning	X	Dessa uppgifter ska finnas på både behållare och ytterförpackning
Tillverkningspartiets nummer eller referens		S.k. sats- eller batchnummer vilket är nödvändigt för att möjliggöra identifiering en av produkter, denna uppgift ska finnas på ytterförpackningen
Produktens användningsområde	X	Behövs inte om det framgår av produktens presentation till exempel utseende och form
Förteckning över beståndsdelar, s.k. innehållsförteckning		Förteckningen ska föregås av "Ingredienser" eller "Ingr". Samtliga beståndsdelar ska stå i fallande ordning efter vikt och anges med generiskt eller INCI-namn

Marknadsföring

Kosmetika och hygienprodukter får inte uppges förebygga, bota eller lindra sjukdomar eftersom dessa syften och användningsområden ligger utanför definitionen. Sådana medicinska påståenden kan medföra att produkten klassificeras som ett läkemedel.

Kosmetiska och hygieniska produkter får sedan år 2004 inte ha testats på djur. Eftersom det är förbjudet att testa produkter på djur är det därmed vilseledande för konsumenten att en produkt uppges vara "ej är testad på djur"

Den som tillverkar eller importerar kosmetiska och hygieniska produkter för att sätta på den svenska marknaden ansvarar för att produkterna uppfyller gällande regler enligt Läkemedelsverkets föreskrifter.

Miljöaspekter

MSR driver på miljökraven i offentlig upphandling

Miljöstyrningsrådets expertgrupp tar fram drivande kriterier för miljöanpassad upphandling, och bidrar med information och rådgivning inom området. Upphandlingskriterierna består av förslag till miljökrav som kan ställas vid upphandling av exempelvis kosmetiska produkter och syftar till att göra det enklare för upphandlare att ställa miljökrav. Kriterierna syftar också till att ge vägledning till de leverantörer som svarar på anbudet eftersom de ger information om vilka miljökrav som kan komma att ställas i större upphandlingar.

Miljöstyrningsrådets upphandlingskriterier är förankrade i en bred intressentkrets och granskade ur ett miljömässigt, juridiskt och praktiskt perspektiv.